

vergadering **C45 – CUL6**

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 29 november 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de verdere verloedering van de standaardtaal en de ontoreikendheid van de hietegen ingezette middelen - 107 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het gebrek aan museale omgeving voor actuele kunsten in Limburg - 108 (2012-2013)	8
Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang - 201 (2012-2013)	14

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de verdere verloedering van de standaardtaal en de ontoereikendheid van de hiertegen ingezette middelen - 107 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Voorzitter, minister, collega's, er ontstond eind augustus een tamelijk grote polemiek in de pers over wat we nu de standaardtaal noemen. Aanleiding was een turf van driehonderd bladzijden, uitgebracht door drie vorsers. Daaruit zou onder meer moeten blijken dat de tussentaal of het Verkavelingsvlaams ten onrechte in een kwaad daglicht wordt gesteld. Meer nog: de drie vorsers van de Universiteit Antwerpen stellen dat leraars zich voor de klas zeer vaak van tussentaal bedienen. Nog steeds volgens deze vorsers blijkt dit een bijzonder efficiënt instrument om leerlingen iets aan te leren. De hoop dat elke Vlaming zich op een dag van het Standaardnederlands zal bedienen, kunnen we maar beter opbergen, aldus de drie taalkundigen.

Minister, deze merkwaardige stellingen deden een polemiek ontstaan. Verscheidene taalwetenschappers en Vlaamse schrijvers mengden zich daarin om een lans te breken voor de standaardtaal. Die discussie werd wekenlang gevoerd in onze pers. Vorige week kreeg heel dat gedoe in De Standaard nog een extra toetje in de vorm van een dagelijkse bijlage over de plaats van het Nederlands in Vlaanderen.

Dat Vlaanderen op het gebied van spreektaal – in tegenstelling tot de schrijftaal – inderdaad is blijven steken in de tussentaal, wordt meer en meer betreurd door schrijvers, opiniemakers en dergelijke meer. Ze stellen onder meer dat men in enkele decennia tijd is afgegleden naar een toestand die problematisch begint te worden. Men begint ook te specificeren waarover het eigenlijk gaat. In de zomer sprak men nog gewoon over 'tussentaal', nu spreekt men over een taal die het best omschreven zou kunnen worden als 'iets wat lijkt op Brabants'. En dat is dan een Brabants dat niet alleen de provincie Brabant maar ook Antwerpen en delen van perifere gebieden omvat. Deze tussentaal wordt gebezigd in talrijke culturele uitingen, onder meer in soaps. Daardoor krijgt deze tussentaal steeds meer voet aan de grond.

Dit gebeurt niet alleen in Vlaanderen, ook in Nederland begint men af te glijden van het Standaardnederlands. Daar is er het analoge verschijnsel van de opkomst van het zogenaamde Poldernederlands. Men stelt onder meer vast dat er zowel in Noord als in Zuid slecht wordt gediftongeed. De kennis van de Nederlandse grammatica is bedroevend, er worden te veel foutieve zinsconstructies geschreven, het woordgebruik is bizar. En dit alles is niet alleen te vinden in vertrouwelijke persoonlijke documenten, maar ook in min of meer ambtelijke dossiers.

Indien universitaire vorsers deze toestand nu juist gaan toejuichen, zijn we verder van huis dan ooit. Waarom gooien we het Groene Boekje niet meteen in de vuilnisbak, net zoals de Van Dale? Waartoe dienen deze oudbakken utopische taalkundige leermiddelen nog? Dat zou veel gemakkelijker zijn op een ogenblik dat de afkeer voor de standaardtaal wortel heeft geschoten. Waarom niet zoeken naar een nieuwe normatieve 'Vlaamse Tussentaal'? Trouwens, zoals bekend, de recente evolutie naar tussentaal is, zolang het verstaanbaar is en niemand er aanstoot aan kan nemen, toegestaan, ook in de media – kijk maar naar de talrijke VRT-series.

Minister, vanuit een louter descriptieve taalkundige beschouwing valt niet te ontkennen dat allerlei vormen van tussentaal breed gangbaar zijn in Vlaanderen, en dat in alle geledingen van de maatschappij. Een zuivere Nederlandse standaardtaal is nauwelijks meer aan te treffen en wordt ook niet meer gepromoot zoals vroeger wel nog het geval was. Taalkundige evoluties laten zich niet zomaar sturen, maar het lijkt ons wel de logica zelve dat de overheid via het onderwijs en de media ingrijpt om het oprukken van de tussentaal, zoals ik haar heb beschreven, tegen te gaan, in plaats van deze in de hand te werken. Maar in de eerste plaats

lijkt ons het behoud van de standaardtaal een opdracht voor de minister van Cultuur. De ontvoogdingsstrijd van het Vlaamse volk is, ironisch genoeg, in niet geringe mate een culturele strijd geweest. Dat weet u ook wel, minister. Minstens een groot deel van de 19e eeuw werd daaraan besteed. Na eeuwen zou die strijd uitmonden in zijn tegendeel, en dit gewoon door indolentie!

Minister, u hebt zeer goed begrepen dat de strijd voor de standaardtaal ook uw bevoegdheid is. Ik verwijs onder meer naar uw toespraak van 27 oktober 2010 naar aanleiding van de viering van tien jaar Taaltelefoon. De toonaard van de toespraak is, in het licht van wat ik hier heb beschreven, op het eerste gezicht hoopvol. Zo lezen we dat het behoud van de standaardtaal eigenlijk een erfgoedkwestie is. Volgens mij is het iets meer dan dat, want een erfgoedkwestie is een zaak van het verleden. Hier gaat het ook om een zaak van het heden. U zei daar ook: “Zoals we de oude en monumentale kathedraal niet laten verkommeren tot een bouwvallig sterfhuis, laten we onze taal ook niet verkommeren tot een bot instrument.”

Jammer genoeg trekt u in die toespraak, die dient te worden herlezen in het kader van onze problematiek, foute conclusies, die haaks staan op deze basisstelling. “Vlaanderen is volwassener geworden in zijn taal en taalgebruik,” stelt u, en u overziet dit in een tijdperk van veertig jaar. Sta mij toe te zeggen dat dat een totaal foutieve visie is. VRT-series in tussentaal zouden veertig jaar geleden totaal onmogelijk zijn geweest, en wie zondigde tegen het ABN, zoals we het toen noemden, werd met het Groene Boekje of de Van Dale om de oren geslagen.

Ik citeer u verder: “Onze geletterdheid verhoogt, maar we moeten waakzaam zijn dat iedereen meekan.” U verwijst daarbij naar kansengroepen, zoals allochtonen, maar dat is onzes inziens niet het hoofdprobleem. “Taaluniformiteit is het nastreven zeker waard,” stelt u, “maar laten we ook niet vergeten dat ‘taaldifferentiatie’ een proces is dat zich dagelijks en haast onzichtbaar voltrekt, onder meer door de nieuwste technologische evoluties.” Is dat geen te gemakkelijk standpunt om uiteindelijk de boel maar wat te laten waaien?

Kortom, minister, het komt ons voor dat u de evolutie van standaardtaal naar tussentaal onvoldoende sterk inschat. Daarom wil ik u enkele vragen stellen, die zijn ontsproten uit uw tekst die we op internet vonden. De neergang van de standaardtaal in Vlaanderen is een vaststaand feit. Talrijke argumenten worden opgeworpen om die neerwaartse spiraal goed te praten of te minimaliseren. In welke mate deelt u onze bezorgdheden, zoals we ze hier hebben verwoord? Beschouwt u vandaag, in het licht van de polemiek van enkele maanden geleden, uw uitspraken die u deed in uw toespraak naar aanleiding van tien jaar Taaladvies niet als te zorgeloos? In welke mate wilt u instrumenten zoals de Taaltelefoon en Taaladvies.net meer activeren en bekendheid geven in en voor heel Vlaanderen? In welke mate wilt u in samenwerking met de ministers van Onderwijs en Media een globaal actieplan opstellen om de evolutie naar tussentaal zo veel mogelijk tegen te werken, en het Standaardnederlands te promoten?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik sluit me aan bij de bezorgdheid van de heer Arckens. Dit is een item dat heel vaak aan bod komt in de commissie Onderwijs. Ik vind het goed dat we er ook in de commissie Cultuur even over kunnen spreken.

Een element dat mij altijd verbaast in sommige vragen, heeft te maken met de definiëring van wat erfgoedkwesties zijn. Ook hier: de heer Arckens zegt dat het iets van het verleden is, maar ik denk niet dat dat correct is. Het is iets dat we uit het verleden aangereikt krijgen en waarvoor we een omgeving moeten creëren, zodat het goed in kwestie kan blijven leven en eventueel kan evolueren.

Ik wou dat maar even aanstippen in de rand. Voorts deel ik de belangrijke bekommernis van de heer Arckens volledig.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Dit is inderdaad belangrijke materie. Ik ben zelf geen fervente voorstander van tussentaal, maar wel van het Nederlands en de dialecten. Ik heb er ook geen enkel probleem mee dat in mijn Nederlands mijn territoriale afkomst hoorbaar is.

Aan de andere kant, mijnheer Arckens, kun je een aantal evoluties in het taalgebruik niet zomaar naast je neerleggen. Een taal is niet iets dat decretaal geregeld wordt, bij wijze van spreken. Taal is iets dat leeft en evolueert. Je kunt dat niet helemaal vermijden.

Het enige wat jammer zou zijn, is dat we zouden vervreemden van de stam van het Nederlands, van alle mensen in Europa en Suriname die Nederlands spreken en in de Taalunie zitten, en dat we dus de gezamenlijkheid van die taal zouden verliezen. Dat zou ons niet alleen cultureel, maar ook economisch heel erg verarmen.

Daarnaast wil ik ook een aantal kenmerken van onze identiteit, bijvoorbeeld dat ik een West-Vlaming ben, niet verliezen. Ik heb deze schuldbekenenis in het verleden al een paar keer gedaan: ik heb mijn kinderen in het Nederlands opgevoed, maar ik heb het geluk in een streek te wonen waar het West-Vlaams nog hardnekkig gesproken wordt op de speelplaats, waardoor mijn kinderen die inhaalbeweging vanzelf gemaakt hebben.

Ik ben voorstander van goed Nederlands en van het behoud van het dialect voor huis-, tuin- en keukengebruik. Dat mag van mij, het is zo kleurrijk en zo fantastisch. In geannoteerde versies van Streuvels bijvoorbeeld zie je dat de voetnoten met woordverklaringen soms langer zijn dan de eigenlijke tekst op de pagina. Daaraan zie je de rijkdom van onze taal. Dat zijn vaak woorden die ook wij, West-Vlamingen, niet eens meer kennen.

We moeten de tussentaal misschien niet propageren, maar aan de andere zijde moeten we wel vaststellen dat die er is en evolueert. Zolang het een vorm van huis-, tuin- en keukentaal is, zoals het dialect, kan ik daar heel goed mee leven. Zolang we daar als Vlamingen soms onze identiteit mee affirmeren ten aanzien van de Hollanders – ik zeg nu bewust ‘Hollanders’ en niet ‘Nederlanders’ – kan het voor mij allemaal. Zolang we maar die twee andere dimensies van ons taalgebruik niet verwaarlozen. We moeten niet wanhopig zijn omdat die tussentaal er is. Die evoluties zijn er nu eenmaal. Zolang ze die andere twee hoofdlijnen niet verarmt of verzwakt.

Als we kijken naar allochtone jongeren, of jongeren van andere etnische en culturele afkomst, of nieuwe Vlamingen, zien we dat die mensen, die geen dialectische achtergrond hebben, die tussentaal heel vaak gebruiken, omdat voor hen de barrière naar goed Nederlands vaak nog groot is. De vraag is of we hier al dan niet begrip voor moeten opbrengen. Moeten we dat verderfelijk vinden?

De finaliteit moet wel blijven goed Nederlands te kunnen spreken en schrijven. Ik durf van mezelf te stellen dat ik behoorlijk kan schrijven. Over de rest spreek ik me niet uit. Mijn dagelijks taalgebruik vertoont een diversiteit. Het is elke dag weer anders. Dit belet me niet me in het Nederlands goed te uiten. Zolang dat geen probleem vormt, vind ik het ook met betrekking tot andere mensen geen probleem.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Voorzitter, ik wil ook pleiten voor het gebruik van de standaardtaal. Dat lijkt me heel belangrijk. Ik weet niet of ik het met de heer Caron eens ben. Ik heb zelf immers nooit dialectisch Nederlands geleerd. Ik heb geen dialect. Toen ik naar de hogeschool in Brussel kwam, merkte ik dat bepaalde klikjes onder elkaar dialect spraken. Het ging dan onder meer om de West-Vlamingen, de Limburgers en de Aalstenaars. Ik begreep die mensen niet. Ik snap wat de heer Caron met betrekking tot het tussentaaltje bedoelt. Het lijkt me echter belangrijk de kennis en het gebruik van de standaardtaal bij de nieuwe Vlamingen te blijven bevorderen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik kan de heer Arckens alvast heel duidelijk bevestigen dat ik de verdediging van de standaardtaal heel belangrijk vind. Dat is een referentiepunt dat moet blijven bestaan. Dit is een taak van de overheid. Daar mag geen misverstand over ontstaan. Ik zal de standaardtaal blijven verdedigen. Als minister van Cultuur zal ik ervoor opkomen.

Er is natuurlijk een evolutie aan de gang. Een aantal sprekers hebben hier al naar verwezen. De evolutie van de tussentaal, zoals we dit noemen, heeft niet zozeer een voedingsbodem in de culturele praktijken. Het betreft hier een brede maatschappelijke evolutie die met tal van factoren te maken heeft. Een van die factoren is de globalisering. Een andere factor is het gebruik van nieuwe communicatiemiddelen. Om een sms korter te maken, gebruiken jongeren soms woorden die ik niet begrijp. Op die manier ontstaat in feite ook een nieuwe taal. Verder speelt ook de internationalisering van wetenschap en onderwijs een rol.

We moeten absoluut zorg dragen voor de Nederlandse standaardtaal. Die verantwoordelijkheid is van toepassing op verschillende beleidsdomeinen, waaronder natuurlijk het beleidsdomein Cultuur. Ik denk in dit verband ook aan het beleidsdomein Media en aan het beleidsdomein Onderwijs. Ik zal hier straks nog dieper op ingaan. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen.

De heer Arckens heeft geciteerd uit een toespraak die ik naar aanleiding van het tienjarig bestaan van de Taaltelefoon heb gehouden. Ik sta nog steeds volledig achter de inhoud van die woorden. Volgens mij is er nood aan een zekere taaluniformiteit die als basis kan fungeren. Ik ben niet blind voor de taaldifferentiatie die inherent is aan de evoluerende omgevingen waarin de taal wordt gebruikt.

De Nederlandse Taalunie houdt hier ook rekening mee. Tijdens de viering, waarop alle leden van deze commissie trouwens waren uitgenodigd, is verklaard dat samen met jongeren zou worden nagegaan hoe de taal evolueert en hoe de Nederlandse Taalunie daar gedeeltelijk aan tegemoet kan komen zonder daarbij de standaardtaal te verlaten.

De Taaltelefoon en Taaladvies.net worden heel intensief gebruikt. Vooral Taaladvies.net kent een sterke vlucht. In 2011 werden 8 miljoen pagina's geconsulteerd. In 2008 ging het nog om 4,4 miljoen pagina's. Die evolutie toont aan dat er aandacht is voor correct taalgebruik. Het is belangrijk deze instrumenten onder de aandacht te blijven brengen.

De Nederlandse Taalunie is zich van dit alles bewust. In het nieuwe meerjarenplan, dat het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie al heeft goedgekeurd, wordt hierop volop ingezet. De nieuwe algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie, de heer Geert Joris, heeft hiervan een van zijn aandachtspunten gemaakt. Het is zijn opdracht aan de bekendmaking te werken.

Een van de beslissingen die de Nederlandse Taalunie binnenkort moet nemen, betreft de vraag of er al dan niet een opvolger van het Groene Boekje komt. De vraag is niet of we daar al dan niet achter staan. Het Groene Boekje is destijds echter uitbesteed en aan een ondertussen private uitgeverij geschonken. Hierdoor kunnen we die titel misschien niet meer gebruiken. Dit is een heel juridisch kluwen. We onderzoeken momenteel op welke manier we het Groene Boekje in de toekomst nog het Groene Boekje zullen kunnen noemen. We zullen hierover zeker nog verder van gedachten kunnen wisselen.

Verder verwijs ik naar de conceptnota cultuureducatie 'Groeien in cultuur', die ik samen met de minister van Onderwijs heb opgesteld. De aandacht voor taal is uitdrukkelijk in de conceptnota opgenomen. Ik verwijs tevens naar de beheersovereenkomst met de VRT, die in deze commissie aan bod zal komen of misschien al aan bod is gekomen. Hierin staat uitdrukkelijk dat de VRT aandacht aan dit thema moet schenken. De talennota van minister Smet besteedt ook aandacht aan de standaardtaal.

Uit deze voorbeelden blijkt dat we ons bewust zijn van het belang van de standaardtaal. We voeren in dit verband een beleid. Daar wordt in elk beleidsdomein over gewaakt. Het is echter niet de bedoeling een globaal actieplan tegen de tussentaal op te stellen. Dat zou te veel vanuit een defensieve houding vertrekken. We zijn hier niet voor gewonnen.

De taal staat niet stil en evolueert permanent. Daar is niets mis mee. We moeten er uiteraard wel voor zorgen dat de standaardtaal correct wordt aangeleerd, gepromoot en gebruikt. We moeten hier permanent aandacht aan besteden.

Ik heb onlangs vernomen dat in het onderwijs veel aandacht wordt besteed aan correcte taal. Dat gebeurt echter vooral in de lessen Nederlands. Indien iemand tijdens een toets wiskunde een dt-fout in zijn antwoord maakt, mag de leraar daar geen punt voor aftrekken: het is namelijk een toets wiskunde. Een taalfout mag in dat geval niet als een fout worden aangerekend. Minister Smet is daarmee bezig. Dergelijke elementen worden meegenomen.

Zo probeert ieder op zijn domein daarmee rekening te houden. Ook in Cultuur hechten wij daar uiteraard veel belang aan en werken we eraan. Bijvoorbeeld in de conceptnota cultuureducatie leggen we daar absoluut de nadruk op.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Voorzitter, minister, collega's, ik wil vooreerst een misverstand uit de wereld helpen. Als ik het heb over tussentaal, heb ik het uiteraard niet over dialecten. Dat is het grote probleem dat zich hier heeft voorgedaan bij sommige interveniënten. Tussentaal is een taaltje dat de laatste 20 tot 25 jaar is ontstaan en eigenlijk niets van doen heeft met dialecten. Het is een soort 'Standaard-niet-nederlands' dat je elke dag te horen krijgt op de televisie.

We hebben in de commissie Cultuur over de jaren heen talrijke discussies gehad over het dialect. Ik denk dat iedereen het ermee eens is dat dialecten een klein beetje aan het verdwijnen zijn, maar dat ze wel moeten blijven, mijnheer Caron, en dat we ze in stand moeten houden. Of dat al dan niet een erfgoedkwestie is, tot daar aan toe. Van mij mag iemand nog altijd laten horen dat hij van West-Vlaanderen, Limburg of waar dan ook afkomstig is. Er zijn echt dingen die je niet kunt wegstoppen, behalve wanneer je examens gaat afleggen bij de VRT. Dan wordt dat wel helemaal weggewerkt.

Iets helemaal anders is uiteraard de standaardtaal. Ik denk dat we daar wat meer aandacht aan mogen besteden, in de zin dat die standaardtaal zich bevindt boven de tussentaal en naast het dialect. Laat ons in de beperkte, intieme ruimte gerust het dialect blijven spreken zoals het vroeger gebeurde, maar laat ons in de openbare ruimte toch alsjeblieft het Nederlands op een mooie manier spreken. Wij spreken niet ten onrechte over onze 'moedertaal'. Dat betekent iets heel belangrijks. Het betekent dat het iets is dat ons is doorgegeven door onze ouders. Of we nu uit Limburg komen, West-Vlaanderen, de Brabantse provincies of zoals u, minister, uit Oost-Vlaanderen, dat doet er niet toe. Het onderwijs, maar ook de cultuur, de media en dergelijke meer, moeten optimaal inzetten opdat dit 'nieuwsoortige' taaltje niet verder wortel schiet, want het is gewoon een product van indolentie. Het is een taaltje dat idiosyncratisch tot stand is gekomen.

We moeten natuurlijk ook aandacht besteden aan het Groene Boekje, dt-fouten en dergelijke meer, maar we moeten vooral goed leren diftongeren. Dat werd in mijn tijd op het college zeer zwaar aangepakt met driloefeningen. Voor Brabanders is dat een grote moeilijkheid. Voor mij was het dat iets minder omdat ik ontsproten ben uit de echtelijke liefde van twee Limburgse ouders. Iedereen van mijn jaar die uit dat college is gekomen, sprak standaardtaal. De 'u' was geen 'uu' en de 'aa' was geen 'a'. We kregen kleine driloefeningen. Sommige cultuurdingen moet men werkelijk drillen. Men leert ook niet zomaar van vandaag op morgen piano spelen. Dat zijn dingen waar we meer aandacht aan moeten besteden.

Voorzitter, ik begrijp uiteraard dat de minister binnen haar bevoegdheidsdomein maar beperkt kan optreden. Er kan gewerkt worden via de Taalunie en via instrumenten zoals het

Groene Boekje. Ik wil toch opmerken dat in de discussie zoals die zich in de zomer heeft voltrokken, een aantal auteurs zoals Geert van Istendael, Dimitri Verhulst en dergelijke – toch niet meteen mensen waarvan men kan zeggen dat ze zich op dezelfde ideologische lijn bevinden als ikzelf – dezelfde standpunten hebben ingenomen, zeggende: jongens, er loopt iets fundamenteels mis met betrekking tot het gesproken, maar ook het geschreven Nederlands.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het gebrek aan museale omgeving voor actuele kunsten in Limburg
- 108 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Voorzitter, ik ben blij dat deze vraag werd uitgesteld. Als ik me niet vergis, kwam ze oorspronkelijk op de agenda in de week toen het slechte nieuws van Ford Genk bekend raakte. Collega Mahassine, ik kijk even in uw richting, ik denk dat er op dat ogenblik wel een grotere leemte was in Limburg dan het ontbreken van een bepaalde museale omgeving. Ik ben dan ook blij dat ik de vraag vandaag kan stellen.

Minister, de provincie Limburg heeft zich door haar perifere ligging en de afwezigheid van grote stedelijke centra moeizamer ontwikkeld dan andere regio's. Door een relatieve verwaarlozing vanuit de centrale overheid en de beperkte middelen van de gemeenten is de provinciale overheid er uitgegroeid tot de voornaamste actor die een grote rol op zich heeft genomen.

Als we even in de tijd teruggaan, zien we dat in de jaren 50 van vorige eeuw het provinciebestuur een eerste impuls heeft gegeven. Men moet dat in zijn context zien, onder meer de economische. De industrie en het bedrijfsleven zijn naar de provincie gekomen. Dat heeft mede een aantal dingen gefaciliteerd. Er is ook zwaar ingezet op het provinciale onderwijsnet. Uit het hele land werd expertise geworven. De weg naar ontwikkeling en ontsluiting van de provincie Limburg ging open. Er werd onder meer een school met middelbare en later hogere afdelingen voor ambachtelijke kunsten en bouwkundig tekenen opgericht, die zich vlug zal ontwikkelen tot een volwaardige kunstschool. Ik heb het over het Provinciaal Hoger Instituut voor Kunstonderwijs (PHIKO). Dat PHIKO, vandaag onderdeel van de Provinciale Hogeschool Limburg, zal zeer veel gaan betekenen voor de Limburgse culturele wereld.

Het feit dat Limburg geen 'remmende voorsprong' kent, de nabijheid van en de verwantschap met bijvoorbeeld het grote cultuurcentrum Maastricht, en andere specifieke factoren maken dat in Limburg in de jaren 60 en 70 een zeer avant-gardistisch klimaat heerste waarin de actuele kunsten bloeiden. Men zou het op het eerste gezicht misschien niet denken, maar het was wel zo.

De provincie, die al zeer vroeg over een performante cultuurdienst beschikte, ondersteunde deze dynamiek. Hierdoor geïnspireerd, zullen steden – of stadjes – en grotere gemeenten – op beperkte schaal – ook een eigen cultuurbeleid gaan voeren. Ik wil eraan toevoegen, minister, dat Limburg in de jaren 60 en 70 eigenlijk maar vier steden kende. Ik weet dat het er ondertussen heel veel meer zijn: ik vraag me af hoeveel dorpjes er nog overblijven.

Het Limburgse 'isolement' is echter nooit helemaal doorbroken, en hoewel de aansluiting met de belangrijke Vlaamse cultuurcentra – Antwerpen en Gent – aanzienlijk groter is geworden, heeft er zich een andere dynamiek ontwikkeld. Deze dynamiek heeft te maken met de Euregio Maas-Rijn. We hebben het dan over Maastricht, Eindhoven, Aken en Luik. Dat is een totaal nieuwe dynamiek, los van Gent, Antwerpen en Brussel.

Een pijnpunt is het ontbreken van een geschikt museaal kader voor actuele kunsten. Men kan alleen maar dromen van iets als het Maastrichtse Bonnefantenmuseum. Het provinciale Begijnhofmuseum – vandaag Z33 – in Hasselt vervult de rol van een kunstencentrum, maar heeft geen museale functie, zoals collectievorming, en het heeft niet de mogelijkheden of uitstraling van bijvoorbeeld het S.M.A.K. (Stedelijk Museum voor Actuele Kunst). Z33 staat trouwens voor Zuivelmarkt 33, het adres van het museum.

Hoewel al in de jaren 60 verregaande, en zelfs uitgetekende plannen bestonden voor een museum voor hedendaagse kunst – dat men op een bepaald ogenblik onder meer heeft willen inplanten op de Bokrijksite –, zijn die plannen nooit ten uitvoer gebracht. Het huidige lokale cultuurbeleid lijkt meer te zijn gericht op omgevingsgeïntegreerde kunst. Het Limburgse museum voor actuele kunst is verder weg dan ooit. Het idee is nochtans niet dood en veel culturele actoren in de provincie voelen een manco. Limburg heeft niet wat Oostende, Gent en Antwerpen wel hebben, hoewel Limburg een pioniersprovincie voor actuele kunst was en nog is.

Minister, als we Limburg als geheel bekijken, zien we wel een aantal spelers. Er is in Neerpelt het Dommelhof, dat een gerespecteerd poppentheaterfestival heeft. Er is het Gallo-Romeins Museum in Tongeren, met een specifieke erfgoedwerking. Er is ook het Jenevermuseum in Hasselt. Maar blijkbaar zijn de musea onvoldoende op elkaar afgestemd en is er te weinig professionalisering. Ook is het zo dat eventuele impulsen voor een internationale werking binnen het geschetste kader ontbreken.

Op een bepaald moment hebben ministers van Limburgse afkomst van verschillende partijen een poging ondernomen om hier iets aan te doen. Ze hebben vastgesteld dat er financiële impulsen ontbraken. Er werd een soort cultureel Limburgfonds opgericht. Op die manier zou een gebrek aan lokale samenwerking met Vlaams geld kunnen worden opgelost. Een nadeel was echter dat dit te veel was afgestemd op plaatselijke actoren. Men kon zich de vraag stellen hoe een gebrek aan lokale samenwerking via Vlaams geld kon worden geregeld.

We komen hier eigenlijk ook weer terug op hetzelfde punt: het kerntakendebat. U herinnert zich nog wel de begrotingsdiscussie. Een kerntakendebat in Limburg voor cultureel Vlaanderen – indien dit er al was – zat eigenlijk niet ingebakken in het Limburgfonds. Een onderbouwde en toekomstgerichte aanwending lag dan ook niet meteen voor de hand.

Het is ten slotte opmerkelijk dat de Vlaamse culturele overheid een accidenteel subsidiekanaal creëerde zonder een duidelijke voorafgaande visie. Dit strookt absoluut niet met de algemene beleidslijn van het Vlaamse cultuurbeleid. Verbaast het dan dat sommigen dit Limburgfonds beschouwden als een illegitiem politiek manoeuvre?

Minister, in hoeverre is deze problematiek bij de Vlaamse overheid bekend? Welke specifieke ondersteuning wordt gegeven aan de actuele kunst in Limburg en hoe verhoudt die ondersteuning zich tot die aan andere provincies? Wat kan er worden gedaan om het euregionale platform voor de actuele kunst te optimaliseren en een win-winsituatie te scheppen met en voor de Limburgse specificiteit enerzijds en de Vlaamse uitstraling anderzijds? Welk overleg en welke eventuele coördinatie bestaat er tussen het Vlaamse en het provinciale beleid inzake actuele kunst?

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, minister, collega's, de vraag van de heer Arckens is voor mij als Limburger en als ridder van het Jenevermuseum bijzonder interessant. Ook de timing is interessant omdat Limburg sinds enkele weken, onder meer na Ford Genk, in een andere wereld wakker is geworden.

Limburg zal, samen met de Vlaamse Regering, de komende maanden een plan uitwerken om de toekomst van de provincie te verzekeren. Ook de toekomst op cultureel vlak hoort daarbij.

Tot nog toe is dit weinig aan bod gekomen in debatten. Misschien zullen wij straks in het antwoord van de minister meer te weten komen.

Limburg zal in de vernieuwende en creatieve economie moeten investeren. De vraag van de heer Arckens is bijzonder interessant. Zelf ben ik geen hevig voorstander van een nieuw museum voor actuele kunst. Het heeft weinig zin dat wij andere provincies simpelweg kopiëren, zeker op cultureel vlak. Op korte afstand van Limburg – Eindhoven, Maastricht, Antwerpen – zijn er respectabele musea. Limburg creëert net een meerwaarde door op een andere manier kunst te brengen: via kunst ingebed in de meer landelijke omgeving, door het te koppelen aan toerisme, door over de grens, in de Euregio, verbanden te zoeken. Er zijn heel veel mogelijkheden buiten een klassiek museum. Er zijn vernieuwende interessante initiatieven in Limburg: ik denk aan Manifesta 9 in Genk, aan het circusfestival Theater op de Markt, aan Z33.

Enkele weken geleden hadden we in de plenaire vergadering nog de 1 eurodiscussie. Een van de conclusies van het onderzoeksrapport is dat een museum te weinig aantrek heeft bij jongeren. In Limburg houden we daar het best rekening mee. Een openluchtmuseum voor actuele kunst zou een heel andere aanpak zijn en kan misschien wel drempelverlagend werken. Limburg zou misschien iets kunnen doen met het mijnerfgoed, niet louter als erfgoed, maar ook op een actuele moderne manier. Het lijkt me beter hierin te investeren dan in bakstenen om absoluut een museum te hebben.

Vlaanderen moet blijven investeren in cultuur in Limburg, maar Limburg wil wel een vernieuwend cultureel aanbod brengen. De financiële steun van Vlaanderen is daarbij zeker nodig. In totaal werd via het Fonds Culturele Infrastructuur in 4 miljoen euro voorzien voor het Beeldenproject in Limburg. Daarmee wordt geprobeerd de achterstand van Limburg op het gebied van beeldende kunsten om te zetten in een voorsprong. Ik denk aan een aantal realisaties die bij een heel breed publiek bekend zijn, bijvoorbeeld de Badeend of kunstwerken in de open ruimte rond Borgloon. Minister, misschien kunt u een precieze stand van zaken geven over hoe dit werd ingevuld.

Niettemin is de vraag naar welke ondersteuning Limburg krijgt, meer dan terecht. Limburg is jarenlang stiefmoederlijk behandeld. In de jaren 2003-2005 werden er telkens impuls-subsidies toegekend voor 2,3 miljoen euro. We hebben nu het Beeldenproject, maar een project is per definitie tijdelijk. De middelen die Limburg krijgt, zouden moeten worden verankerd.

Minister, ik heb even een kleine berekening gemaakt. In het voorjaar is de beslissing gevallen over de subsidies in het kader van het Kunstendecreet. In totaal gaat het om 95 miljoen euro subsidies. Welgeteld 2.834.000 euro gaat naar Limburgse organisaties, twaalf organisaties. Dat is 2,99 procent. Dat zijn de cijfers. Investeren in cultuur in Limburg zal nodig zijn, ook op cultureel vlak in tijden van de sluiting van Ford Genk. Minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Als perifere Vlaming voel ik mij verwant met de vraagstellers. Ik heb er enerzijds geen problemen mee dat initiatieven worden gestimuleerd die opborrelen uit de samenleving, uit de civiele omgeving, in kunstenaarscollectieven of waar dan ook. Individuele kunstenaars en overheden hebben de plicht om dat op te krikken en om, als ze waardevol zijn, deze initiatieven levenskansen te bieden. Ik heb er anderzijds niet de minste moeite mee dat overheden – de lokale of provinciale overheid, de Vlaamse overheid – in een provincie of regio nieuwe initiatieven nemen. Hoewel ik in mijn stad opposant ben, durf ik toch te zeggen dat daar de voorbije 25 jaar heel veel initiatieven werden genomen op het vlak van cultuur en kunsten, en dat met succes en effecten.

Ik haal hier dus twee dimensies aan: de initiatieven die in de samenleving ontstaan, en de overheden die zelf initiatieven nemen. Je moet er wel voor opletten als je daarnaast het

Kunsten- of het Erfgoeddecreet als een spiegel hangt en dan gaat zeggen dat je onderbedeeld bent omdat je maar zoveel procent hebt gekregen. De ambitie moet zijn dat er via de steun aan initiatieven, via indirecte ondersteuning en via initiatieven van de overheid een krachtiger artistiek veld ontstaat, dat vanzelfsprekend een zodanige kwaliteit ontwikkelt dat het in de volgende kunstenronde veel meer procent van die pot gaat nemen. Ik probeer als West-Vlaming mijn regionale reflex gecontroleerd te houden omdat ik vind dat kwaliteit van kunstenaars de drijfveer moet zijn en blijven, maar dan wel de twee vorige bedenkingen volop in ogenschouw genomen.

Mijnheer Mahassine, ik ben het helemaal met u eens dat Limburg op het artistieke vlak zijn eigen sporen moet trekken en dat Limburg niet de anderen moet imiteren. Dat is de enige correcte manier van handelen. Laat ons als twee perifereprovinciemensen afspreken dat we geen Calimero gaan spelen, maar dat we volle bak vooruitgaan en dat we de volgende keer al die Brabanders een lesje zullen leren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, de problematiek is geschetst. Ik denk dat iedereen weet dat kan worden vastgesteld dat heel wat aankomend talent uit de provincie Limburg wegtrekt naar steden waar het artistieke leven meer bruist dan op sommige plaatsen in Limburg. Bij uitstek de beeldende kunsten ontwikkelen zich vooral in een grootstedelijke context – Brussel, Antwerpen en Gent – en die stedelijke omgeving is minder aanwezig in Limburg. Er is daar nochtans kwalitatief kunstonderwijs, maar zodra men dat achter zich heeft, trekt men weg.

De werking van Platform Limburg Beeldende Kunst werd jarenlang door de Vlaamse overheid ondersteund, maar heeft hieraan niet veel kunnen verhelpen. Het verloor in 2008, dus in de vorige legislatuur, zijn structurele subsidie omdat het was afgeweken van zijn coördinerende taak en omdat het zelf projecten begon te organiseren. Hierdoor vervulde het niet meer optimaal zijn oorspronkelijke taak van bovenregionale promotor van de activiteiten van zijn partners. De beoordelingscommissie heeft hieraan wel expliciet toegevoegd dat een dergelijk platform noodzakelijk blijft, en dat het door de provincie gedragen moet zijn. Het Kunstencentrum Z33 was hierin de trekkende partner. De in 2010 gelanceerde website www.kunstinlimburg.be sorteert te weinig effect.

Ik ben het er absoluut mee eens dat Limburg heel wat troeven heeft en een eigen niche moet kunnen ontwikkelen. Door haar gunstige ligging maakt deze provincie deel uit van de Euregio Maas-Rijn. Voorzitter, zo is Kortrijk erin geslaagd om een grensoverschrijdend cultuurbeleid te versterken.

Manifesta 9 was een groot succes. Dat was heel aantrekkelijk en gemakkelijk te bereiken, en er kwam heel veel volk op af. Je kunt die redenering doortrekken: Limburg is zeer aantrekkelijk en het is opmerkelijk dat daar nog niet meer is gebeurd.

Wij denken niet dat dit kan worden opgelost door middel van een eigen museum, maar wij willen dit natuurlijk laten groeien vanuit de regio zelf. Er is het Bonnefantenmuseum in Maastricht, maar er zijn ook het Museum van Bommel van Dam in Venlo en het museum Het Domein in Sittard. Er is in die regio dus al heel wat. Je kunt daarop voortbouwen. Ik ben er niet van overtuigd dat een museum voor hedendaagse kunst de oplossing zal brengen. Limburg heeft grote troeven. We moeten dit stimuleren. Het moet van daaruit groeien.

Betekenisvol is het feit dat er in de voorbije structurele subsidieronde slechts twee aanvragen voor beeldende kunst kwamen vanuit de provincie Limburg. Het gaat om het Flanders Arts Center Casino (FLACC) en de vereniging voor Culturele Informatie en Actueel Prentenkabinet (CIAP). Beide initiatieven worden verder structureel ondersteund. Twee is weinig. In Antwerpen waren er negen aanvragen, in Oost-Vlaanderen zeven en acht in Vlaams-Brabant. Enkel in de provincie West-Vlaanderen lag het aantal aanvragen lager met slechts één aanvraag.

Mijnheer Mahassine, het is moeilijk om dit te vergelijken. In het Kunstendecreet werken wij met het aantal aanvragen. Je zou verhoudingsgewijs moeten bekijken welk aandeel daarvan wordt gehonoreerd. Dat valt best mee. Dan zie je dat Limburg het goed doet.

Wij zijn volop bezig met een evaluatie van het Kunstendecreet. Heb ik u goed begrepen? Pleit u voor het per provincie vastklikken van budgetten in het Kunstendecreet?

De heer Chokri Mahassine: Helemaal niet. Ik gaf dit gewoon exemplarisch mee, maar zeker niet om daar iets mee te bepleiten. Dit is zeker geen standpunt.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, er is al verwezen naar de Limburgse specificiteit en de kracht die daarvan kan uitgaan. Ook het feit dat een aantal disciplines internationaal georiënteerd zijn, kan daar voor een oplossing zorgen.

Het vergroten van de uitstraling in Limburg en het artistieke potentieel willen wij absoluut verder ondersteunen. Ik verwijs naar de twee initiatieven die wij nu ook structureel hebben gehonoreerd, namelijk FLACC en CIAP, maar er is ook nog AIR Antwerpen en dergelijke meer, waar ook heel mooie vormen van samenwerking mogelijk zijn.

In Nederland is men trouwens aan het zoeken wat de volgende culturele Europese hoofdstad is. Als dat Maastricht zou kunnen zijn, kunnen wij daar ook heel mooie projecten uitwerken. Daar wordt aan gedacht. Ik heb daar ook al met de nieuwe Nederlandse minister van Cultuur over gesproken.

Hoe pakken wij dat aan? Wij gaan niet zomaar toekijken en niets doen. We hebben in 2011 de werkgroep complementair kunstenbeleid opgestart, waarin de verschillende beleidsniveaus – Vlaamse overheid, provincies, steden en gemeenten – zijn vertegenwoordigd. De werkgroep heeft als doelstelling een betere afstemming tussen de verschillende bestuursniveaus. Dat overleg is volop bezig. Er is een consensus om dat voort te zetten. Op die manier krijg je een beter zicht op wat leeft in de verschillende regio's.

Er is ook aan kunstensteunpunt BAM (instituut voor Beeldende, Audiovisuele en Media-kunst) gevraagd om te bekijken hoe het lokale cultuurbeleid de beeldende kunst nog meer kan ondersteunen. Het lokale cultuurbeleid loopt immers wel, maar de beeldende kunst komt daar niet altijd even goed in aan bod. Dat is een punt waar LOCUS en BAM aan werken.

Ik verwijs ook nog naar het Strategisch Plan voor Limburg in het Kwadraat, dat is goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Daarin staat heel uitdrukkelijk dat in Limburg wordt ingezet op de creatieve sectoren. Dat wordt dus opgenomen in de verdere ondersteuning. In de opvolging na de sluiting van Ford Genk is beslist dat we dat meer moeten meenemen. Dat moet nu verder uitgewerkt worden. Daartoe zijn experts aangeduid. Er is als opdracht meegegeven dat de creatieve sectoren meegenomen worden in dat plan en verder ondersteund worden.

Mijnheer Mahassine, ik heb vorige zomer het genoeg gehad om het beeldenproject in Borgloon te bezoeken. Dat was een groot succes. Dat is niet eenmalig, maar loopt meerjarig. Het was mij niet zo duidelijk wat u bedoelde met uw vraag naar evaluatie. Wilt u dat we de bezoekersaantallen opvragen, of gaat het veeleer om de indruk van het project?

De heer Chokri Mahassine: Ik doelde inderdaad op de impact van het project, maar ook de aantallen. Heeft het gewerkt of niet? We hebben allemaal het gevoel dat dit een positief project is waarmee we verder kunnen gaan.

Minister Joke Schauvliege: Als er een evaluatie is, zullen we die zeker overmaken. Het project wordt getrokken door Z33, dat al heel wat goed werk verricht heeft. Wij blijven dat verder ondersteunen. Het is een goed voorbeeld van hoe Limburg de beeldende kunst, maar ook de kunstensector in zijn geheel, aan bod kan laten komen.

Mijnheer Arckens, ik besluit dat een museum voor hedendaagse kunst in Limburg geen must is om in Limburg meer aan kunst en cultuur te doen. Er zijn andere kansen. Als dat evenwel

van daaruit zou ontstaan, kunnen we natuurlijk bekijken hoe we dat in de volgende rondes in het Erfgoeddecreet mee kunnen ondersteunen. Maar ik wil niet van bovenaf opleggen dat er in Limburg een museum moet komen. Dat zou ook niet werken. Dat is niet de manier waarop ik dat verder zou ondersteunen. Het moet van daaruit komen. Het is daarom ook goed dat dat in het Strategisch Plan voor Limburg in het Kwadraat staat.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Minister, ik dank u voor het gedetailleerde antwoord. Ik dank ook de heer Mahassine, die speciaal uit Limburg is gekomen om mijn vraag te ondersteunen. U hebt dat schitterend gedaan, mijnheer Mahassine. U hebt er nog een aantal elementen aan toegevoegd, alsook de dramatiek van de provincie op dit ogenblik.

De problematiek van Limburg, voor zover die bestaat, kunnen we niet los zien van de economische problematiek van dit moment. De heer Mahassine heeft duidelijk aangetoond dat er ook winstkansen zijn. Ik denk aan de mijnbouwsites en dergelijke meer. Veel daarvan kan worden omgezet in culturele zaken. Limburg is zeer zwaar getroffen, maar dat is een reden te meer om sterk in te zetten op cultuur, en om zeker de schouders niet te laten hangen. Cultuur kan een hefboom zijn voor deze provincie.

Als er maar twee aanvragen zijn in het kader van het Kunstendecreet, begrijp ik ook dat er voorlopig niet meer kan gebeuren. Ik dacht eigenlijk dat het meer was. Ik moet mijn dossiers beter instuderen.

Ik begrijp dat we met betrekking tot cultuur en kunst beter vanuit een bottom-upsituatie dan vanuit een top-downsituatie vertrekken. We moeten dan reageren als er een vraag is en niet zelf stellen wat al dan niet moet gebeuren.

De bekommernissen zijn er en worden gedeeld. Ik ben blij dat de minister die bekommernissen in verband met de actuele kunst in Limburg ook deelt. Ik hoop dat dit wordt opgepikt.

Minister, ik heb toch nog een vraag. U hebt naar de creatieve industrieën in hun geheel verwezen. Dat heb ik niet goed begrepen. Wat bedoelt u daar in deze context specifiek mee? Dit heeft volgens mij minder met de actuele kunsten te maken. Zou u me op dat vlak nog een korte toelichting kunnen geven?

Minister Joke Schauvliege: Ik heb me waarschijnlijk niet goed uitgedrukt. In het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat, waarvan ik de tekst nu net niet bij me heb, staat een passage over de creatieve sectoren. Tijdens de beoordeling van de toekomst van Limburg en de manieren om die toekomst te versterken, moet ook rekening worden gehouden met de creatieve sectoren.

Dat is zeer ruim. Het gaat dan om musea en om actuele beeldende kunst, maar bijvoorbeeld ook om het erfgoed. Dat is zeer ruim en open geformuleerd. De experts zullen ons voorstellen voorleggen. We volgen dit op vanuit het beleidsdomein Cultuur. Op basis van die voorstellen kunnen we dan verder.

Het gaat in elk geval niet enkel om de creatieve industrieën: het gaat om de creatieve sectoren. Dat is ruimer. Het kan, bijvoorbeeld, om media of om muziek gaan. Het is in elk geval ruim. *(Opmerkingen van de heer Erik Arckens)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang
- 201 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, op 5 september 2012 heeft de Vlaamse Jeugdraad een advies uitgebracht over het ontwerpbesluit dat bepaalt op welke manier het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) subsidies toekent. Dit omvat onder meer de voorwaarden en de aanvraag- en toekenningsprocedures.

De Vlaamse Regering heeft het besluit op 20 juli 2012 principieel goedgekeurd. Als ik het goed heb begrepen, heeft de Vlaamse Regering het besluit op 16 november 2012 ook definitief goedgekeurd. Ik kom daar straks nog even op terug.

De minister van Cultuur heeft de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media op 11 april 2012 om advies gevraagd. De Vlaamse Jeugdraad heeft de adviesvraag echter van de minister van Jeugd ontvangen. Hierdoor heeft de Vlaamse Jeugdraad pas veel later, na de principiële goedkeuring, een advies kunnen uitbrengen.

In het advies pleit de Vlaamse Jeugdraad ervoor in de Adviescommissie Culturele Infrastructuur experts inzake jeugd en infrastructuur op te nemen. Hoewel de infrastructuur zich ook tot jongeren richt, zij het niet op exclusieve wijze, zetelt momenteel slechts een enkele ambtenaar van de afdeling Jeugd in die commissie.

De Vlaamse Jeugdraad pleit tevens voor een grotere bekendheid van de subsidiemogelijkheden in de jeugdsector. Momenteel zouden te weinig jeugdorganisaties van de subsidies gebruik maken.

Ik wil even operationele doelstelling 17, punt 2 van het Vlaams Jeugdbeleidsplan in herinnering brengen: “Alle kinderen en jongeren beschikken over bereikbare en toegankelijke infrastructuur en over voldoende ondersteuning om creatief bezig te zijn en te experimenteren”. Het beleidsdomein Cultuur is hierbij natuurlijk in belangrijke mate betrokken.

Een van de acties bestaat uit het opbouwen en delen van expertise. Het gaat dan om de verdere opbouw van de expertise met culturele ruimtes en om de verspreiding van goede voorbeelden op maat van verschillende lokale contexten. Dit betekent dat het delen van de expertise tussen de cultuur- en de jeugdsector een expliciete doelstelling vormt.

In het besluit van de Vlaamse Regering staat te lezen dat er vijf prioriteiten zijn. Een van die prioriteiten is de jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang. Ook de kunstenwerkplaatsen kunnen voor jongeren interessant zijn. De Vlaamse Regering heeft de precieze samenstelling van de Adviescommissie Culturele Infrastructuur, die in artikel 9 wordt bepaald, aan de minister gedelegeerd. Die samenstelling is misschien afhankelijk van de verschillende prioriteiten in verband waarmee dossiers zijn ingediend.

Minister, kunt u bevestigen dat slechts weinig jeugdorganisaties gebruik maken van de subsidies? Wat kunt u hieraan doen? Wordt de samenstelling van de Adviescommissie Culturele Infrastructuur al dan niet aangepast? Is het voor de ingediende projecten voor jeugdinfrastructuur nodig meer dan een deskundige inzake jeugd aan te stellen? Wat is uw antwoord op het advies van de Vlaamse Jeugdraad? Hoe brengt u het delen van expertise op het vlak van infrastructuur tussen de cultuur- en de jeugdsector in de praktijk?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, deze vraag om uitleg laat me toe een en ander wat te duiden. Zoals de heer Mahassine zelf heeft aangehaald, heeft de Vlaamse Regering het besluit op 16 november 2012 definitief goedgekeurd.

De heer Mahassine heeft om de cijfers gevraagd. Ik heb die gegevens laten opvragen. Tijdens een periode van tien jaar zijn ongeveer 40 projecten met betrekking tot culturele infrastructuur van bovenlokaal belang door middel van een investeringssubsidie van het FoCI ondersteund. In tien van de veertig gevallen gaat het om projecten inzake jeugdinfrastructuur.

Dat staat mooi in verhouding tot de vier prioriteiten die in 2001 zijn opgenomen. Die vier prioriteiten zijn kunstencentra, muziekclubs, muzikeducatieve organisaties en jeugdinfrastructuur. De verhouding klopt in elk geval.

In het nieuwe reglement is jeugdinfrastructuur opnieuw een prioriteit. De projecten jeugdinfrastructuur die gerealiseerd of in uitvoering zijn, zijn: ART BASICS for CHILDREN in Brussel, jeugdhuis Club 9 in Beringen, Kavka in Antwerpen, jeugdhuis Zenith in Dendermonde, Vlaams Centrum voor Circuskunsten in Gent, Den Eglantier in Sint-Niklaas, Kompas in Sint-Niklaas, jeugdhuis Nijdrop in Opwijk, studio Noise Gate in Ternat en Autonoom Trefcentrum in Ieper. Daarnaast zijn er projecten gesubsidieerd zoals muziekcentra, namelijk Het Depot in Leuven, Trix in Antwerpen en Muziekodroom in Hasselt, en muziekclubs, namelijk De Casino in Sint-Niklaas, Cactus Muziekcentrum in Brugge, 4AD in Diksmuide en De Zwerver in Oostende, die repetitiefaciliteiten en muzikeducatie voor jongeren organiseren.

Het klopt dus niet dat er weinig gebruik wordt gemaakt van deze subsidiemogelijkheid. Ik denk dat dat goed zit. Het zijn allemaal heel mooie projecten.

Wat betreft de samenstelling van de commissie, voorziet het nieuwe reglement in de mogelijkheid om naast de betrokken administratie ook deskundigen uit de sector op te nemen. De samenstelling van de nieuwe adviescommissie is nog niet gebeurd. Ik zal absoluut rekening houden met een evenwichtige samenstelling. Uiteraard is daar expertise inzake jeugd en jeugdinfrastructuur op zijn plaats.

De Vlaamse Jeugdraad pleit voor betrokkenheid van stakeholders en experts uit het middenveld met kennis van en ervaring in het jeugdbeleid. De adviescommissie zal in die zin worden uitgebreid. Een tweede aanbeveling van de Vlaamse Jeugdraad betreft de aandacht voor meer bekendheid van deze subsidie. Het is bijzonder positief dat de Vlaamse Jeugdraad zich zelf engageert tot meer promotie van deze subsidiemogelijkheden. Dat kan ik alleen maar toejuichen.

Het nieuwe reglement wordt door ons bekendgemaakt via de pers, de diverse websites van de Vlaamse overheid en verschillende steunpunten.

Voor de culturele en jeugdinfrastructuren die worden beheerd door de Vlaamse Gemeenschap is er een commissie infra werkzaam. In deze commissies zitten vertegenwoordigers van de gebruikers van de accommodatie, en vertegenwoordigers van de betrokken functionele entiteiten: het agentschap Kunsten en Erfgoed of het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen. Het FoCI is vertegenwoordigd door de Stafdienst Infrastructuur van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Voorts neemt ook het Agentschap voor Facilitair Management (AFM), dat onder de bevoegdheid valt van minister Bourgeois, deel aan deze vergaderingen. Voor de gesubsidieerde dossiers inzake infrastructuur wordt de adviescommissie aangevuld met deskundigen uit de sector. Er wordt dus absoluut expertise gedeeld, horizontaal over de verschillende betrokkenen heen.

Met het nieuwe reglement, het engagement om het nog beter bekend te maken en het feit dat we de jeugd er absoluut bij zullen betrekken, denk ik dat dit opnieuw een positief verhaal kan worden.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Minister, ik dank u voor het duidelijke en uitgebreide antwoord. Volgens de informatie die we van de Vlaamse Jeugdraad hebben ontvangen, heb ik het gevoel dat die niet over de nodige, juiste informatie beschikt. Een kwart van de projecten zijn

sowieso voor de jeugd bestemd. Ik neem dit mee en ga dit zeker ook verkondigen bij de Vlaamse Jeugdraad.

Ik ben ook heel blij dat de jeugd betrokken zal worden bij die commissie en dat er meer informatiedoorstroming zal zijn. Het zou misschien inderdaad nog niet zo slecht zijn, minister, dat u of uw kabinet hierover overleg pleegt met de Vlaamse Jeugdraad zodat die ook beter op de hoogte is van wat u mij zonet hebt geantwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■